

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

66 ÅRGANG

21. OKTOBER 1954

A V I N N H O L D E T :	NR.
KONGENES KONGE - ORIENTERING I BIBELENS VER-	39
DEN - OMKRING PANTEISMEN - ET BESØK I HOSPITALS-	
BYEN COTTOLENGO - DEN ANNEN TIME. DIKT - LITTE-	40
RATUR- OG FILMANMELDELSER - JUBILEER - UTLANDET	

NESTE NUMMER KOMMER 4. NOVEMBER 1954

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Kl. 19: Aftenmesse.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 9.30: Stille messe m. fransk preken.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchaussen 52, Smestad (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8.15: Høymesse.

ARENDAL:

St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8: Stille messe.
Kl. 10.30: Høymesse.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 23 751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12 238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 24. OKTOBER: 20. søndag etter Pinse. Ep. Efes. 5, 15—21. Ev. Joh. 4, 46—53.
Mandag: Kryssant og Daria, mart. Tirsdag: Evarist, pave, mart. Onsdag: Vigilien til apostlene Simon og Juda. Torsdag: Simon og Juda, apostler. Fredag: Ferialdag. Lørdag: Vigilien (fremskutt) til Allehelgensfest.

SØNDAG 31. OKTOBER (21. s. etter Pinse): Kristi Kongefest. Ep. Kol. 1, 12—20. Ev. Joh. 18, 33—39. Mandag: Allehelgensfest. Tirsdag: Alle sjelers dag. Onsdag: I oktaven til Allehelgensfest. Torsdag: Karl, bisk., bekj. Fredag og ørdag: I oktaven til Allehelgensfest.

SØNDAG 7. NOVEMBER (22. s. etter Pinse): Feiring av Allehelgensfest. Ep. Åp. 7, 2—12. Ev. Matt. 5, 1—12.

Søndag Allehelgensfest, 7. november, tilfaller kirkekollekten bladet ST. OLAV.

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5, Oslo. Telefon 42 37 43. Kl. 9—16. Mandag, lørdag: Kl. 9—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet + porto kr. 2.40. Girokonto nr. 15986. Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen onsdag aften uken før utgivelsesdatoen (angitt på 1. omslagside).

OBS!

Ved adresseforandringer, vennligst oppgi den tidligere adresse!

Oslo Katolske Menighetspleie
Akersveien 5, 1

Kontortid:
Onsdag og fredag kl. 10—13.

Mariakongregasjonen, Oslo

Onsdag 3. november: Andakt i St. Josephs kapell kl. 19.30. Deretter samvær i foreningslokalet. Alle katolske damer er hjertelig velkommen. Styret.

I ANLEDNING

Norges Katolske Kvinneforbunds 30 års virke, vil søndag 24. okt. kl. 19.30 presis i foreningslokalet, Akersv. 5, bli fremvist filmen: «Underet i Fatima».

Te og kaker serveres. — Kr. 3.00. Styret.

Bryggerimester Höflmayrs og hustrus legat

til beste for ubemidlet katolsk mannlig ungdoms oppdragelse og undervisning.

Ansøking må sendes soknepresten, Urtegt. 29 II, Oslo, innen 10. nov. d. å. og må være anbefalt av vedkommendes sokneprest.

Legatstyret.

Er Deres familie tilstrekkelig trygget?
Hos oss får De den forsikringsform
De har behov for

Gulli & Rokk

Assurans

Stortingsgt. 22
Sentralbord 33 44 00
OSLO

FYRINGSOLJE

brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke. } Oslo
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke }
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus }
Øyenklinikken }
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

*

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

Kongenes konge

33 år gammel, på tinden av sitt ry, døde Aleksander den store år 323 f. Kr. Det fortelles at han en nattestund sto foran teltet sitt og stirret ufravendt mot den lysende stjernehimlen. Ansiktet fikk etter hvert et sorgfylt uttrykk, og tårene tok til å trille nedover kinnene. «Hvorfor gråter du, Aleksander», skal en venn ha spurt som sto og så det. «Jeg gråter fordi jeg ikke også kan legge stjernene der oppe under min makt», svarte keiseren.

Vel tre hundre år senere sto en 33-åring på Oljeberget utenfor Jerusalem. Vidt gled blikket hans inn i det landet han så ofte hadde vandret gjennom, forkynt sin lære og øvet sin barmhjertighet. Hans trofaste venner står sammen med ham. De lytter til hans siste ordre før han løfter hånden til velsignelse over dem. Han legger nettopp på deres unge skuldre den mest gedigne oppgave historien noen gang har kjent, og han gjør det uten mange ord, uten geberder, men med den majestetiske sindighet og rolige selvfølgelighet som særtegnen den som er seg sin makt bevisst: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor ut og lær alle folk, idet dere døper dem i Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn, og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager helt til verdens ende.»

Den som talte disse ord, er Jesus Kristus, gudmennesket fra Nasaret — i forklaret skikkelse. Før sin avskjed med jorden proklamerer han sitt altomfattende herredømme: over all skapningen, over himmelen og over jorden.

Fra barnsben av kjenner vi til denne konge-proklamasjon. Vi vet det fra det første innblikk vi fikk i historien om Gud som ble menneske: Fra englebudskalet om ham som «skal være stor og kalles sønn av Den høyeste», og som «Gud Herren skal gi hans far Davids kongestol», at «han skal regjere evig over Jakobs ætt» og at «det skal ikke være ende på hans rike». Vi vet at Den himmelske far gikk god for ham, kalte ham sin elskede sønn og krevde lydighet mot ham. Vi vet at Kristus talte som en som hadde makt, og at folket ved synet av hans undergjerninger priste Gud som hadde gitt ham en slik makt. Vi vet at Kristus selv, i fornedrelsens mørkeste time, da hans kongedømme ikke lenger kunne mistydes eller bli misbrukt i noen jordisk mening, vedsto seg sin kongeverdighet overfor Pilatus. Og vi vet at det som profetene hadde forutsagt om det messianske kongedømme, gikk helt og fullt i oppfyllelse i Jesus Kristus.

Men all denne viden tiltross: hjertet får så sjelden det urolige slaget som vi ellers nærmest nyder når vi står overfor en jordisk majestet. Skamrødmen brenner oss ikke i kinnene når vi krenker Krist-kongens lover som den ville gjøre om vi på fersk gjerning ble heftet i lovbrudd mot en hvilkensomhelst verdslig ordning. Troen

brenner ikke slik i oss som den ville gjøre, om et månenneke en vakker dag kom og fortalte oss historien om den samme Menneskesønnen og hans universale rike. Det er liksom ikke forbausende nok for oss dette at Gud selv i mannsskikkelse har vært hos oss og i klare vendinger har sagt, i et makeløst liv bevist og ved seier over død og grav har bekreftet hvem han var og hvorfor han var kommet til vår jord; at apostler og evangelister har vært sammen med ham, spredd budskapet om ham, dødd for ham, ja nettopp ved å dø for hans navns skyld har fortalt etterslekten at for dem var troen *visshet*; at en institusjon har stått frem i full overensstemmelse med Grunnleggerens egen vilje: Å fortsette i hans navn som en synlig Kirke, der hans fødsel, liv, død og oppstandelse åpenbares like aktuelt for alle slekter, og der hellige menn og kvinner presterer en tro på dette kongedømmet, som om hadde de Guds mors egen visshet om at han var Gud av Gud.

Hva mer kan vi kreve, vi lite troende, som stadig går hen og sår tvil hos hverandre ved åpenbart å forgå oss mot All-Kongens lover og bud? Vi ser så uendelig meget godt og vakkert der det liv leves som gjenspeiler hans lære, og vi ser så uendelig meget vondt og skjævt og mangelfullt der hans livsbud ignoreres, brytes eller tukles med. Ikke minst dette siste. Det er vel når vi begynner å *tukle* med Kristi lover at vår synd egentlig begynner. Vi vil nok ikke, og kan heller ikke, tvile på at slik og slik har hans ord lydt. Men vi vil alltid ha en tilbøyelighet til å legge det i dem som passer i vår situasjon, til å si et jo og jo til det som er lov og lære, men at sånn og sånn har han nok ment det — ditt og datt tatt i betraktning. Det er slik vi kommer bort fra kongebildet hos Kristus og billig vekk unndrar oss hans majestetiske krav. Vi demokratiserer simpelthen selve Gudsbegrepet og forlanger selv et ord med i laget. Når vi er kommet dit hen, da *elsker* vi ikke lenger. Da *pires* vi — pines ved å måtte erkjenne at Kristi kjærlighet til oss ikke har grepet helt vår forstand, eller vår forstand ikke har grepet hans kongelige kjærlighet, — pines ved at hans hjerte er for stort for vårt eget lille hjerte.

Men slik skulle det ikke være. Vi bør vite at det ikke er ønskelig med noen plebeier-tilfredshet i Kristi kongerike. Vi har alle å våge den vei som også i de jordiske kongeriker fører til adelskapet: troskapens og lydighetens vei. Men den er ett med kjærlighetens. I Kristi kongedømme er kjærligheten selve lovens Magna Carta, signert med det blod som strømmet ut fra Frelserens hjerte på Golgatha. Slik har aldri noen konge dødd, men slik har heller ingen konge elsket. Hans higen, hans tårer var ikke en Aleksanders — de gjaldt ikke annet enn sjelens evige frelse. Det er derfor han over liv som over død også vil være Kongenes Konge til evig tid. *I.H.K.*

ORIENTERING I BIBELENS VERDEN

Ved dominikanerpater Finn D. Thorn

A Catholic Commentary on Holy Scripture. Thomas Nelsons and Sons Ltd. 1953.

Et av de gledeligste trekk i moderne katolisisme er at Bibelen inntar en stadig mere sentral plass i de troendes personlige fromhetsliv. Jeg understreker: de troendes *personlige* fromhetsliv. I selve kirken liv har Bibelen alltid inntatt den fundamentale plass som tilkommer Guds ord. Men i enkelte kristnes liv har den ikke alltid hatt den samme betydning. Grunnene til dette kan være forskjellige. Det er nok å nevne at det før boktrykkerkunstens oppfinnelse var en praktisk umulighet for de fleste kristne å ha sitt eget eksemplar av Bibelen. Bibelen i hver manns hånd er først blitt mulig i moderne tid. Protestantismens misbruk av Bibelen til angrep på kirken er en annen grunn til at den personlige bibellesning har vært mindre utbredt blant det katolske legfolk. Kirken ble tvunget til å kontrollere den enkelte bruk av Bibelen så den ikke ble brukt til å formulere lære setninger i strid både med Kirkens lære og Skriften selv. Som enhver bok kan også Bibelen tolkes på forskjellige måter. Det har vi her i Norge i det siste år fått en lærerik anskuelsesundervisning i. Kirken våker derfor over at Bibelen tolkes ut fra Bibelens egen mening. Men hva som er Bibelens sanne mening vet bare den Kirke som er et verk av den samme Hellige Ånd som har inspirert den Hellige Skrift. Derfor har katolske kristne i de siste århundrer foretrukket kirkens muntlige utlegging av Skriften fremfor den personlige lesning av den. Deres kristne instinkt sa dem at da var de sikret mot de feiltolkninger som har vært protestantismens ulykke.

I dag er situasjonen en annen. Enhver kan i dag se hvilke resultater det fører til å lese den Hellige Skrift utenfor den Hellige Kirke. Med uimotståelig klarhet har det vist seg at bare i den katolske kirke har Bibelen den plass som tilkommer den. I kirken er den en kilde til liv. Utenfor kirken er den en kilde til splid og uenighet. Derfor kan kirken nå trygt oppfordre enhver kristen til personlig bibellesning. Og i stadig større utstrekning følger det katolske legfolk denne oppfordring, slik at vi i dag kan tale om en hel bibelbevegelse innenfor den katolske kirke.

Lesningen av Bibelen forutsetter at man vet hva Bibelen egentlig er. Bibelen er ingen bok i alminnelig forstand. Den er en samling bøker som forteller om Guds handlinger i menneskeheten fra dens skapning i tidenes morgen til dens fullendelse i det evighetens rike som Johannes Åpenbaring lar oss se inn i. Dette betyr at Bibelen er en hel verden. Det forutsetter igjen at enhver som begir seg på vandring inn i Bibelens mangeartede og rike verden trenger orientering og veiledning. Man må for det første kunne lese de språk som Bibelens skrifter er skrevet på. Videre må man kjenne noe til den historiske bakgrunn for de forskjellige skrifteres tilblivelse. Man må også vite hvem forfatterene var, og når og under hvilke forhold de skrev. Et visst kjennskap til de bibelske bøkernes litterære grener er også nødvendig.

Det sier seg selv at der til alt dette kreves langvarige og inngående spesialstudier. Bibelen vil for mange forbli en lukket bok hvis de først måtte sette

seg inn i alle bibelforskningens felter. Eller de ville lese og tolke den uten hensyn til de mest elementære regler for en riktig forståelse. For å hjelpe den enkelte leser over disse vanskeligheter våker kirken over oversettelsenes pålitelighet, og utstyrer de forskjellige bibelutgaver med forklarende innledninger og noter. Men det sier også seg selv at dette ikke er nok for de lesere som ønsker et grundigere kjennskap til den moderne bibelforsknings rike og omfattende resultater. Disse blir nå i stadig større utstrekning tilgjengelige i oppslagsverk, og i kommentarer til de forskjellige skrifter.

I fjor utkom der i England et ypperlig verk om Bibelen som vil kunne bety en verdifull hjelp også for norske bibellesere som behersker engelsk. Det er utgitt av en komité bestående av de fremste katolske eksegeter og teologer i England. De forskjellige avhandlinger og kommentarer er skrevet av 43 fagfolk på alle bibelforskningens områder.

«A Catholic Commentary on Holy Scripture» består av et svært bind på 1 312 sider. Det inneholder seks deler, som tilsammen gir den mest allsidige innføring i studiet av den Hellige Skrift. Første del består av avhandlinger av alminnelig interesse for enhver som gir seg i kast med Bibelens skrifter. Vi får høre om Bibelens plass i kirken. Videre omtales hvordan de forskjellige skrifter er blitt samlet til én bok, på hvilke språk de er skrevet, hva slags litterære genrer de inneholder. En viktig avhandling behandler spørsmålet om Bibelens inspirasjon og ufeilbarlighet. Videre er der artikler om Bibelens tolkning, om bibelkritikk, om Bibelens mirakler. Fire artikler gir innføring i det Hellige Lands geografi, og i Israels historie.

Den annen del består av alminnelig innføring i det Gamle Testamente: meningen med den gamle pakt, jødefolkets religion, og dets forhold til de andre folk. Så følger en kommentar til hvert enkelt skrift i det Gamle Testamente.

Verkets femte del er viet innføringen i det Nye Testamente. Først behandles de tekstkritiske spørsmål i forbindelse med de nytestamentlige skrifter. Deretter følger en oversikt over den jødiske og hedenske verden da det Nye Testamente ble til. Så får vi en innføring i den ikke-katolske forskningskritikk av evangeliene. En avhandling behandler det synoptiske problem. Av de andre artikler kan nevnes: Jesu Kristi lære og person, kristendommen på aposteltiden, brevene i det Nye Testamente, apostelen Pauls liv, spørsmålet om «Jesu brødre».

Så følger verkets sjette del med kommentarene til de enkelte skrifter i det Nye Testamente.

En ord- og innholdsfortegnelse i tre kolonner på hele 90 sider gjør det lett å finne fram til ethvert spørsmål som man vil ha opplysning om. Endelig har boken 12 kart som letter orienteringen i Bibelens verden.

Hermed vil jeg på det varmeste anbefale dette verdifulle verk også til norske bibellesere.

Omkring Panteismen

Av fransiskanerpater Leo van Eekeren

Ingen her bedre forkynt Guds uendelige fullkommenhet enn Gud selv i det ord han har gitt oss. *Den Hellige Skrift* kan ikke finne ord nok for å lovprise Guds opphøyede egenskaper. «Stor er Herren og såre priselig, og for hans storhet er der ingen grenser.» (Salme 145 (144), 3.) «Stor er vår Herre, og stor er hans makt, og hans visdom og kunnskap! Hvor uransakelige hans dommer er og usporlige hans veier.» (Rom. 12, 33.)

Hvis man derimot tenker seg Gud som en ubevisst urkraft, som en verdenssjel alltid i utvikling liksom naturen, som et indre iboende prinsipp hvorfra alt utstrømmer, da føler den kristne at det rives ned på Gudsbegrepet og at Guds rene og frie vesen trekkes inn i det som manifesterer seg som ufullkomment i verdensaltet.

Vis à vis en slik følelse av et krenket Gudsbegrep står det faktum at det religiøst dypere tenkende menneske som lever utenfor den bibelske eller kristelige innflytelsessfære, lett kommer inn i et visst panteistisk livssyn. Vi har jo her å gjøre med en lære som oppstår fra en lengsel etter å bringe eller å oppdage en viss enhet i tingenes og fenomenes mangfoldighet, en lengsel som utvilsomt kan rettferdiggjøres. Men panteismen mener at denne ikke tilstrekkelig kommer til sin rett i den dagligdagse oppfatning, som ser alt i verden som særskilte former og vesener: mennesker, dyr, livløse elementer og med Gud som det høyeste vesen på rangstigen. Panteismen mener at dette er en alt for naiv forestilling. Den vil sammenfatte altet i én helhet i kraft av en, etter deres mening, dypere innsikt: *alle ting er ett*. Det er her ikke tale om særegne former og vesener, men bare om deler som helt går inn og opp i en større helhet. Heller ikke vil panteismen høre om en radikal forskjell mellom Gud og verden. Også her konstrueres den størst mulige enhet: tingene er enten en utstrømning av guddommen eller dens form, eller helheten er guddommen som alltid utvikler seg og determiner (bestemmer) seg. «Gud er alt» eller «Alt er Gud» er panteismens grunnformler. Hvorfor er denne læren så fullstendig uantagelig? For det første stiller panteismen seg tilfreds med en alt for lett oppsatt enhet og eliminerer for en stor del Guds mysterium. Vel er den enhet den lenges etter, ikke ufattelig for vår forstand. Men saken er mer innviklet. Verdensaltet er utvilsomt en enhet og det er også forbundet med Gud. Men det er ikke en enhet av ensartede deler eller en enhet som resulterer i det ene og samme. Guds fullkommenhet er sammenlignet med verdens bare et analogt begrep, og verdensalteteksistens er bare en deltagelse i Guds eksistens, den absolutte, uendelige Realitet som er helt forskjellig fra verdensaltet. Det omskiftelige, det vordende, det som først ikke er og deretter er, kan jo ikke være det absolutte, Gud. Og allikevel er her en vidunderlig enhet: Enheten mellom Skaperen og det skapte, enheten mellom skaperens kjærlighet til sin skapning og dennes lengsel etter forening med ham,

Men dette gjør jo ikke, sammensmelter jo ikke Gud og verden til ett og samme vesen, — og verdensaltet er ennå ikke *Altet!* Man må gå dypere, eller om en vil, stige opp over verdensaltetets begrensning for å kunne finne dets egentlige eksistensgrunn, den evige, absolutte, uforanderlige Realitet, radikalt forskjellige fra og uendelig høyt hevet over verden og alt det skapte.

Allikevel har panteismen noe som må vurderes. Som undertone har den en viss lengsel etter å vite seg nær Gud, en streben etter forening med Gud. Det er bare så uforenlig med sunn metafysikk at man derfor forkaster Guds væren og vesen som noe hinsides vår erfarings- og forestillingsverden — det vi kaller Guds *transcedens* — og bare vil høre om *immanens* — en Gud ett med naturen. Det er nettopp kristendommen som på en harmonisk måte forbinder disse to aspekter av det guddommelige vesen. Gud er transcendent dvs. fullstendig forskjellig fra og høyt opphevet over skapningene. Men Gud er samtidig immanent dvs. han er i og virker i skapningen, i alt det skapte. Han er nærværende gjennom det å skape, opprettholde og å lede alle ting. Han vet, ser og leder alt. «I Ham lever, røres og er vi», sier den Hellige Skrift. (Ap. gj. 17, 27—28.) Gud er oss nærmere enn vi oss selv.

En transcendens uten immanens fører til den oppfatning at Gud er fullkommen fremmed for verden, at han ikke bekymrer seg om den. Men da er der ingen plass mer for kjærlighet, bare for frykt eller likegyldighet. På den annen side fører en immanens uten transcendens til slutt til identifikasjon med Det guddommelige vesen, så det ikke lenger kan bli tale om et egentlig samfunn med Gud. For samfunn forutsetter jo forening mellom forskjellige. Faller denne forskjell bort, så er et kjærlighetsfullt samkvem umulig. En blir da til slutt enten alene med seg selv eller en taper seg selv ved en ubevisst oppgåen i «Det store alt». Vår lengsel etter forening med Gud må altså ikke oppfattes slik at vi blir en substans med ham. Vi kan bli ett med Gud ved en slik inderlig kjærlighet til ham, at vi elsker ham som det *høyeste Gode*, som den *uendelige Sannhet* og den *uendelige Kjærlighet*, så vårt alt og han alene er oss nok. På denne måte kan vi leve i det inderligste samfunn med Gud og Gud i oss.

HANS HØYÆRVERDIGHET BISKOPEN

mottok søndag 10. oktober den triste etterretning at hans eneste bror, Joseph Mangers, samme dag var avgått ved døden i Stolzembourg i Luxembourg, bare 47 år gammel. Biskopen reiste dagen etter ned for å ta del i begravelsen og vendte lørdag 16. oktober tilbake til Oslo. Lørdag aften dro Hans Høyærverdighet videre til Bergen, for neste dag å meddele Fermingens sakrament.

Inngangen til «Cottolengo-byen».

Et besøk i hospitalet Cottolengo, «byen» for de 16 000 syke

Av Evelyn Parr Gunderud

Italia er et overbefolket land, og en kan vel si, at jo mindre de er velsignet med penger, desto rikere er de velsignet med barn.

Stat og kommune gjør imidlertid hva de kan for å hjelpe alle de fattig stilte med hospitaler og barnehjem; men det monner så lite, så de er henvist til den private veldedighet. Det største av disse private tiltakene, er hospitalet Cottolengo i Torino, og det har en ganske merkelig historie.

Hospitalets grunnlegger, Giuseppe Benedetto Cottolengo, ble født 1786 i Brà i Piemonte. Han ble utdannet til prest, virket en tid i sjelesorgen, og etter å ha tatt den teologiske doktorgrad ble han kannik ved kollegiatkirken i Torino. Men hans interesse lå dog ikke så meget for teologien, som for å hjelpe fattige, syke mennesker.

17. januar 1828 stiftet han «Det guddommelige forsyns lille hjem», (Piccola Casa della divina Provvidenza), som holdt til i de to små værelsene, hvor han bodde. Han gikk ut på gater og veier og tok med seg hjem fattige syke og elendige mennesker, som han ga mat og pleiet til de ble friske, ja ofte beholdt dem så lenge de levde.

Etterhvert som dette oppofrende arbeidet ble kjent, var det mange velstående mennesker som ble interessert og hjalp med penger og Cottolengo kunne utvide og ta imot flere. «Det lille hjemmet» vokste og ble et virkelig hospital med avdelinger for invalider, epileptikere, åndssvake og døvstumme.

Også sykepleiere og sykepleiersker strømmet til, for å ofre seg for dette hospitalet, og det ble stiftet en egen munke- og nonneorden, som overtok stedet av de syke.

Cottolengo døde 30. april 1842. Han ble kåret til helgen 19. mars 1934.

I dag er hospitalet en «by» på 16 000 syke, og omtrent 4 000 som stiller dem. Foruten dette opprinnelige hospitalet i Torino, er det nå 100 annekser over hele Italia, og det har vist seg at det er behov for dem!

Det lykkedes meg å få tillatelse til å bese hospitalet, og jeg fikk endog lov å se barneavdelingene, som selv ikke Mussolini hadde fått lov å se!

Over inngangsporten til Cottolengo står en vakker gruppe i hvit marmor av Cottolengo som viser en gammel krøpling veien til «Det guddommelige forsyn». På sokkelen står innskriften: «Caritas Christi urget nos»

(Kristi kjærlighet driver oss), og dette er mottoet for hele hospitalet.

En blid nonne førte meg gjennom den ene avdelingen etter den andre, endeløse saler, hvor all menneskelig lidelse var samlet. I hver sal sto et vakkert pyntet alter, mens høytalere i taket overførte gudstjenestene fra de forskjellige kapellene og kirkene. For i Cottolengo ber de dag og natt. Jeg kom inn i den vakkert utsmykkete kirken, og det var et uforglemmelig syn å se hele kirken full av krøplinger og syke mennesker hensunket i brennende bønn.

De to små værelsene hvor Cottolengo først begynte sitt arbeide, ligger fremdeles uforandret, og er et lite museum til minne om ham. I den ene står hans enkle seng, og på veggen henger hans kappe og hatt; det andre var hospital.

Ved siden av disse to værelsene ligger et ganske lite kapell, smykket med de skjønneste blomster. Det er tredivte familier i Torino som har påtatt seg å pynte kapellet, så her er alltid et vidunderlig blomsterflor. Under alteret i dette kapellet hviler det balsamerte legemet til St. Giuseppe Cottolengo i en glasskiste.

Det er gater og vakkert beplantede plasser i byen Cottolengo, og de pene husene med store verandaer likner moderne rekkebygg. Det finnes også flere skoler i byen. Hospitalet tar seg også av foreldreløse, fattige barn, gir dem god skolegang og hjelper dem senere til bra poster. For de åndssvake og de døvstumme er det også særskoler av alle slag.

I en stor bygning med egen inngang til gaten ligger poliklinikken med operasjonssaler og pene, lyse sykeværelser. Hvem som helst kan besøke denne poliklinikken, og de blir her, som ellers i Cottolengo behandlet av Torinos dyktigste leger. Nesten alle leger og kirurger i Torino tjenestegjør frivillig i Cottolengo, og de gjør det med glede og helt gratis.

Til slutt kom jeg inn i barneavdelingene, både for de friske og for de syke. Det er nok mange ulykkelige mødre som har gått den tunge veien til Cottolengo med sitt nyfødte barn, men de vet at barnet kommer i kjærlige hender og får god mat og pleie. Alle blir mottatt, og her stilles aldri spørsmål!

Jeg spurte om hvordan de kunne overkomme å lage mat til alle disse tusener av mennesker, og jeg fikk da

Under alteret i et kapell ligger San Giuseppe Cottolengo i en glasskiste. Hans legeme er balsamert.

lov å se kjøkkenene. I store elektriske kokekar koker de 50 000 liter suppe daglig, foruten annen mat. Gjennom de svære kjøkkenene går elektriske traller som bringer råstoffene og kjører bort den ferdige maten. Hvitkledd søstre sto på trapper og rørte i disse kjempekarrene, mens det ene lasset med grønnsaker kom rullende etter det andre. Grønnsakene strømmer daglig inn fra bøndene, som gir bort det de kan. Cottolengo baker alt brødet sitt selv, og det har nettopp fått et kolossalt elektrisk bakeri som gave.

Jeg fikk også se de store moderne vaskeriene, der det hver uke vaskes bl. a. sengeskipt til 20 000 senger. Det er ikke lite tøy som skal til!

Ennå et storstilet arbeide for syke, fattige mennesker må omtales i forbindelse med Cottolengo. Det er «Casa Sollievo della Sofferenza» i Foggia, like utenfor Torino.

Cottolengo tar foreløpig bare imot italienere og katolikker, men meningen er at Casa Sollievo skal ta imot syke, fattige mennesker fra hele verden, uansett rase og religion.

Det er fransiskaneren pater Pio da Pietrelcina, som har gitt ideen til dette store hospitalet, som når det blir ferdig, blir noe helt enestående.

I 1946 kom den engelske katolske journalist, Barbara Ward, redaktør for det innflytelsesrike «The Economist», til klinikken, som var i en ynkelig forfatning etter krigen. Hun ble meget imponert av både hospitalet og ideen, og lovet å forsøke å hjelpe. Hun glemte heller ikke sitt løfte, men henvendte seg til U.N.R.R.A., som ga 250 millioner lire på betingelse av at denne gaven skulle bære navnet til Fiorello La Guardia, ekspresidenten for U.N.R.R.A. og borgermester i New York. Hans familie stammer fra enen Foggia.

Nå står operasjonssaler med moderne utstyr på plass, og en del av hospitalet er åpent, men ennå vil det ta lang tid før dette verket er fullført. Imidlertid arbeider folk videre for å skaffe penger, og med den store offerviljen som en treffer over alt, vil nok en gang den dagen komme, da dette storslagne arbeidet har nådd sin virkeliggjørelse.

Evelyn Parr Gunderud.

Til alle sjelers dag:

Den annen time

AV JOHANNES JØRGENSEN

Dette gripende dikt skrev Johannes Jørgensen i Assisi, 1928 i Den stille uke. Det er opptatt i hans «Udvalgte Digte 1884—1944», som hans forlegger Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag i år har sendt ut.

Etter gammel italiensk tidsregning er «den annen time» (*due ore di notte*) = to timer etter solnedgang. Det ringes da for siste gang i det døgn, og denne ringning er tegnet til at det bes for de døde.

Jeg lægger Pennen fra mig,
jeg hører Klokken slaa —
den a n d e n Nattetime,
den agter alle paa.

Thi alle arme Sjæle
i Flammedybets Grund,
de venter nu den Draabe,
som læsker deres Mund.

De længes nu og haaber
i Luringernes Land
paa blot en Finger, dypet
i Jordens Vievand.

Et Trin paa Himmelstigen,
et Skridt paa Vejen hjem,
det er, naar for dem lyder
det gamle Rekviem.

Og naar den sidste Side
jeg én Gang har fullendt
og lagt min Pen til Side
og har min Tid udfjent,

da glæder mig ej Ære,
da gavner mig ej Guld,
og alle bitre Taarer
er kun som Regn paa Muld.

Men naar igjennem Natten
den anden Time slaar,
da tænk paa mig, som lider
og efter Lyset traar,

og lad en Draabe sænkes,
min Sjæl til evig Gavn,
en viet Bønnens Draabe —
Du véd, i hvilket Navn.

BLIKK på TIDEN

■ Av alle «Dagbladet»s fantasifulle journalister er avisens korrespondent i Bonn, Jon-Hjalmar Smith, såvisst ikke den minst fremmelige. I en korrespondanse nylig (5. 10.) er det den vest-tyske familieminister Franz-Josef Wuermeling som er offeret for hans pittoreske omtrentligheter. En alarmerende tittel forteller oss at «Fanatisk katolikk hersker over tyske familier», og når vi så låner herr Smith oppmerksomhet blir dette diktaturets urovekkende omfang dokumentert for oss: Minister Wuermeling har formastet seg til å uttale sin misnøye med noen nye trikker i Dortmund, fordi de med hensikt var bygget slik at de ikke kunne ta barnevogner. Og vips! ble sporvognene ombygget i en mer familievennlig retning. Hvilket vekker herr Smiths absolutte mishag: Se så om ikke diktaturet reiser hodet igjen i Tyskland! Han har tydeligvis ingen mistanke om noe så nærliggende som at det kanskje sto en opinion av trette husmødre bak ministeren, og at Dortmunds Sporveier ventes å vise publikum den samme servise som vi anser for ett av de store pluss ved Oslo Sporveier.

Herr Smith's forklaring er meget mer spennende og sensasjonell: Minister Wuermeling kritiserer trange trikker fordi «han er medlem av den katolske elitegruppen Fides Romana som har sverget paven troskap til døden. Medlemmene har plikt til å bruke alle midler (uthevelsen er selvfølgelig «Dagbladet») i sin kamp for pavens interesser. Familien er innstiftet av Gud, og den familien er den beste som har flest barn. Annet teller ikke.»

Vi synes synd på «Dagbladet», som må holde egen korrespondent i Bonn for å være «alltid foran» — i puerilt tøv!

■ Det er forøvrig ikke bare på den radikale siden at uvitenheten om europeisk katolisisme er bred og selvtilfreds. «Vårt Land» mener seg også tjent med en utenlands-korrespondent, Bjørn Hallstrøm, som ser tingene med en solid trollsplint i øyet. Denne tendensiøse ensidighet er der all grunn til å ta med ro, også når den, som det ikke sjelden hender, nærmer seg kategorien hets. Som også et rettlinjert protestantisk organ som «Vår Kirke» har påpekt, slår overdrivelsene i den anti-katolske propaganda lett og ofte tilbake på sin opphavsmann, og får en virkning som er motsatt den tilslåttede. Likevel kan det være å propos å sitere en uttalelse av biskop Eivind Berggrav som ifølge en NTB-Reuter-melding ble avgitt på et av plenums møtene i Kirkenes Verdensråd i Evanston nylig. Vi har ikke inntrykk av at den har funnet særlig gjenklang i vår hjemlige kristne dags- og ukepresse:

«I den senere tid er det dukket opp et nytt ord i språket, *apartheid*. Dette betyr å holde fra hverandre, for å hindre at det oppstår motsetnings- og spenningsforhold. I det første tiår av dette hundreåret var det vel så at kirkesamfunnene foretrakk slik *apartheid*, men la oss ta tyren ved hornene: Er det ikke så at det i mange av våre kirker hersker motvilje, og noen ganger også frykt for romerkirken? Er det ikke så at vi overfor denne kirken meget sjelden viser respekt, for ikke å snakke om kjærlighet?»

Med all sin sunne, praktiske sans vet biskop Berggrav at ufrikelig troskap overfor sannheter som vi ikke kan disponere over eller tilpasse etter eget forgodtbefinnende, slett ikke nødvendigvis utelukker elementær hensynsfullhet konfesjonene imellom. En systematisk og ensidig jakt på alt det hos annerledes troende som vekker motvilje, er et sikkert symptom på en kristen mangelsykdom.

■ Dersom avisene er godt underrettet, kan Oslo snart vente besøk av dr. Albert Schweitzer. Den respekt og beundring som omgir den store, kristne humanisten er et av de få lyspunkter i en tid som ellers ofte, i film og litteratur, samvittighetsløst forherliger den effektive brutalitet. Schweitzer's liv og personlighet rommer en enestående fylde, han er protestantisk teolog og misjonær, musiker og betydelig tolker av Bach's orgel-verker, lege og filantrop. Men fremfor alt er han i samtiden en levende manifestasjon av den evangeliske nestekjærlighet. Helt opp i støvets år har han viet sitt liv, sin begavelse og sine materielle ressurser til siste rest, for å lindre de hjelpeløses nød. Han er vår generasjons levende, bankende samvittighet der han selvoppofrende i sitt jungel-hospital praktiserer sin egen menneskeverdets filosofi, uanfektet av verdenskriger, rasefordommer og kolonipolitiske hensyn. Hans innsats i teologien og Jesu-Liv-forskningen har ikke lenger megen gyldighet eller aktualitet. Men det er uvesentlig. Mannens storhet ligger på det plan som apostelen har i tankene når han sier: «Men størst av alt dette er kjærligheten».

Da filmen om Albert Schweitzer for to år siden hadde premiere i Paris, med Pierre Fresnay i titelrollen, fant noen kresne kritikere ut at dette var ikke så god kunst som det kunne ha vært, og filmen holdt på å gå upåaktet hen. Da opplevet man dette sjeldne, at Paris' katolske erkebiskop, kardinal *Feltin*, tilstillet produsentene et brev hvor han uttalte sin beundring for det medmenneskelighetens budskap filmen bragte, og ønsket at ikke minst den franske ungdommen måtte se den *en masse*. Brevet ble tillatt brukt i reklameøyemed og hadde den forønskede virkning: Filmene ble en publikum-suksess.

■ Når det her hjemme gjelder kjennere av moderne fransk diktning skal man ha vanskelig for å finne en bedre analytiker enn lektor Olav Paus Grunt. I to kronikker i «Aftenposten» nylig (5.-6. 10.) gjør han oss delaktige i «Nytt fra Mauriac's verden». Særlig interessant forekommer hans omtale av Mauriac's siste essaysamling «Paroles catholiques» oss å være, ikke minst ved den karakteristikk den gir av forfatteren som katolsk åndstype:

«Av type står han så fjernt som mulig fra konvertitten à la Huysmans som har gjemt seg i livsangst i Moderkirkens skjød eller søkt selvnýtende religiøs beruselse i de gamle kirkers farveglødende halvlys, i røkelsesduft og orgelbrus og stille bønnemumling. Mauriac er en alltid kjempende åndens stridsmann i en avkristnet, angstfylt verden som trenger redning fra undergang i kaos.»

Mauriac er ikke blind for den spesielle mørke moll-tone som er hans eget ofte urovekkende bidrag til den samtidige katolske diktningens menneskekunnskap. Men like sikker som han er i sitt særlige kall som skildrer av livets mørke side, like grunnfestet er han i sin overbevisning om å være lem på en større og rikere fylde: Den universelle, katolske kirke:

«For Mauriac er det Romerkirkens uvisnelige fortjeneste at den har gitt rom til så uendelig varierte personligheter, at de Kristi etterfølgere som den regner blant sine hellige, i forbausende grad representerer ytterliggående psykologiske motsetninger. Handlingsmennesker med organisatoriske gaver, fromme, elskelige samaritaner, grublende mystikere, skarpskodde filosofiske hjerner: man finner dem alle i helgenflokket, ti Gud har kunnet bruke deres spesielle evner, han har utviklet dem så de hver på sitt vis kunne yte det ytterste i Herrens vingård. Og Kirken har i dem alle sett hellige menn og kvinner. Jesu menneskelighet, Faderens kjærlighet, kristendommens personlighetsbefordrende egenskaper — — — dette er de positive verdier som bærer Mauriac's tro. Derfor er den ikke bare en diktning om menneskets fordervelse gjennom arvesynden; derved lider ikke Mauriac's verker, slik som eksistensialismens forfatterskap, skipbrudd på den dumpe håpløshets og den golde fortvilelses båer og skjær.»

Fr. Candidus.

Jesuitterparagrafen debattert i Oslo Unge Venstre

At det fremdeles er en viss gruppe nordmenn som nærer alvorlig engstelse for en opphevelse av Jesuitterparagrafen, fikk man en talende bekræftelse på under det diskusjonsmøte Oslo Unge Venstre hadde innbudt til fredag 8. oktober. Ingen av dem som hittil har vært med å spille på folks godtroenhet når det gjelder myten om Jesuittene, våget å stå fram på den nøytrale talerstol Oslo Unge Venstre hadde stillet til rådighet. Formannen antydet da også dette i sin velkomsthilsen til de mange andre som var møtt fram. De vet så inderlig vel hine uteblivere at overfor et slikt forum hadde hysteriet ingen sjanser. Og intet vil de jo nødigere se avlivet, enn myten om jesuittene. Den er så forførende deilig å ty til i egne nødsstunder, når menneskelig svakhet og tragedie slår ned også i hjemlige broder- og søsterkretser. Da er det så godt å «besitte den ekte angerens og bekjennelsens ånd» istedenfor å gjøre som de ufysiske jesuittene, som lyver seg til sannheten og driller både djevelen og Vårherre! — Sier de ja, men tror det ikke. Hadde de det gjort, kunne aftenen i Unge Venstre kanskje blitt en grunnlovsparagraf verdig. Men det ble den ikke.

Den ble en tragedie, og det på mer enn en måte. For det første fordi de som kom spørrende til dette møtet, måtte føle seg lamslått over den åpenbare samvittighetsløshet som er prestert i tidens løp her hjemme i undersøkelsene om sannhetsgrunnlaget for anklagene mot Jesuittordenen. *Hva skulle de tro?* Tragisk var det også å se de par godtroende som sto fram og med rørende bekjennermot vitnet om hvor dårlig de trodde om disse deres medmennesker, skapt i Guds bilde: de Gudinnviede prestene i Jesu Selskap. Men mest tragisk var det å se en hedersmann som presten og stortingsmannen Kjell Bondevik (Kr. f.) stå å slite med sitt bedre jeg i en så jammerlig sak som den hans parti her har rotet seg opp i. Vi gir ham vår honnør for at han sto åpent fram på en talerstol og utleverte til et reaksjonsberedt publikum de momenter som dannet grunnlaget for det syn som var gjengs i hans kretser og for det skjønn han personlig søkte seg fram til.

For de katolske debattanter var det en lett match. Det var et rutinemøte med gamle gjengangere. Dosent dr. *Daniel Haakonsen* innledet saklig og klart og påviste hvordan motviljen mot Jesuittordenen var blitt en myte som så meget annet. Overfor hans sylskarpe repliseringer i debattens videre gang, falt motargumentene som aks for låen. Vi lenet oss også trygt mot stolryggen da pater *H. Rieber-Mohn* leverte sine innlegg, solid historisk underbygget. Forøvrig var de pro-jesuittiske innleggene mange og beroligende — det gikk sogar fra det tragiske rett ofte over i det muntre. Så helt negativ var aftenen ikke, mange syntes de ikke på lenge hadde fått så meget for en krone!
ihk.

Et ord til Allehelgensfest

Det er ved helgendyrkelsen et moment som selv katolikker ofte nok ikke bevisst legger merke til. Helgendyrkelsen utelukker dyrkelsen av suksessen — av den timelige og verdslige medgang, av de mennesker som har hatt hell med seg her i verden. Det vil ikke si at et menneske som tilsynelatende alltid har hatt lykken med seg og har levet et lykkelig menneskeliv, behøver å være en mindre god kristen som absolutt må vente et pinlig oppgjør med sin Gud og Dommer, når han en gang dør. Men det vil si at den religiøse forretningsførsel som har fått mennesker til å innbilde seg, folks og nasjoners materielle velstand skulle være et tegn på at Gud hadde særlig velbehag i dem, til i ulykker og nederlag alltid å se Guds straffedommer — mot den står Kirken med sin helgendyrkelse. Det fortelles om en kjent, norsk skipsreder — jeg har hørt anekdoten knyttet snart til et, snart til et annet navn, så det kan godt være at den er helt apokryf, diktet for å illustrere en ikke ukjent tankegang — det fortelles altså om mannen at han ikke holdt sine båter assurert; det skulle være som et bevis på hans tillit til Vår Herre. Så fikk han bud om at et av skipene hans var gått under likevel. Mannen så opp i taket: «Å Herre min Gud, hva galt er det da jeg har gjort —!»

Det er svært menneskelig å tenke slik, alt for menneskelig, og masser av katolikker faller naturligvis inn i den samme tankegangen, men det er en tankegang som Kirken selv underkjenner: hver gang Kirken feirer messen med røde messeklær, er det en protest mot den.

Sigrid Undset, «Etapper».

KATOLSK * FORUM

Foredragsaftener 2. semester 1954

Tirsdag 26. oktober kl. 20.00:
KIRKEKONSERT.

Tirsdag 9. november kl. 20.00:
«GEORGES ROUAULT OG KIRKEKUNSTENS FOR-
NYELSE».
Ved Pater *Hallvard Rieber-Mohn*. Foredrag med film.

Tirsdag 16. november kl. 20.00:
«KIRKESITUASJONEN I DAG I KATOLSK VUR-
DERING». I. Historiens konsekvens.
Ved Pater *Finn Thorn*.

Tirsdag 23. november kl. 20.00:
«KIRKESITUASJONEN I DAG I KATOLSK VUR-
DERING». II. Kirkelig tillitskrise.
Ved Pater *Finn Thorn*.

Tirsdag 30. november kl. 20.00:
Presentasjon av MIDDELALDERSK MYSTERIESPILL.
Ved Pater *Hallvard Rieber-Mohn*.

DOMINIKANERNE

Neuberggt. 15, Oslo

«Diamant» og «gull» hos St. Elisabeth- søstrene

Moder
Cosmasia —
60 års jubileum

Fredag 29. oktober er det 60 år siden ærverdige Moder Cosmasia hos St. Elisabethsøstrene i Oslo mottok sin ordensdrakt. Det skjedde i Breslau i 1894, dit den unge Hedvig Martin kom for å slutte seg til «Gråsøstrene», som de populært kalles p. g. a. den kledelige grå kappen de bærer utenpå sin sorte ordensdrakt. St. Elisabethsøstrenes kongregasjon — grunnlagt i 1842 nærmest som en forening til hjelp for hjelpeløse syke, og med den hellige kongsdatteren Elisabeth av Thüringen som sitt høye

forbilde — var nettopp i slutten av 90-årene kommet ut av den stagnasjonsperiode som den tyske kulturkamp hadde forårsaket, og var i ferd med å utvide sin virksomhet både territorielt og yrkesmessig meget sterkt. De viet seg ikke bare sykepleien i sin alminnelighet, men opprettet spebarnshjem, barnehjem, waisenhus, pleiehjem for gamle og dro omsorg for åndssvake og sinnssyke. Senere kom undervisningen til, og i våre dager barnehagearbeidet. På disse felter virker i dag St. Elisabethsøstrene i en lang rekke europeiske land og i U.S.A. med over det dobbelte antall provinser av hva de hadde dengang vår jublant bandt seg til kongregasjonen med de hellige klosterløfter. Inntil før siste verdenskrig talte kongregasjonen henved 5000 medlemmer fordelt på nær 500 ordenshus i 11 forskjellige provinser, alle under sentrallædelsen i Moderhuset i Breslau.

I Norge, hvortil St. Elisabethsøstrene kom i 1880 (Hammerfest), virker i dag et hundretall søstre, de aller fleste i sykepleien, andre som skole- og barnehagelærerinner. Overalt hvor de har slått seg ned her (Hammerfest, Tromsø, Harstad, Trondheim, Lillestrøm, Oslo og Tønsberg) har de vunnet alles kjærlighet for sine ytelser i nestekjærlighetens tjeneste, og kanskje ikke minst for den folkelige og likefremme måte de øver sitt klosterkall på i menighet og samfunn.

Vi tror ikke vi bedre kan hedre Moder Cosmasia til hennes jubileumsdag, enn ved å minnes hva vi skylder hennes kongregasjon for at den kom og tok sitt løft med i Kirkens arbeide her i vårt land. Vel hører hun ikke til de første pionerer innen kongregasjonen her, men hun er en av dem som har betydd mest for den stilling St. Elisabethsøstrene i dag inntar hos oss, det være gjennom den første lange arbeidsperioden hennes i Oslo 1906—21 eller som priorinne ved hospitalene i Tromsø og Trondheim, og det være gjennom de mange år (1931—47) da hun som provinsialpriorinne sto for den øverste ledelse her hjemme. Siden har Moder Cosmasia ytet sin innsats i stillhet, sine etterfølgere og medsøstre til støtte i råd og dåd, og alle som har kommet i hennes vei til hjelp og oppmuntring ved sin godhet.

Søster Dafrosa — 50 års jubileum

Moder Cosmasia vil som 60 års jublant den 29. oktober komme til å dele oppmerksomheten med en av sine kjære og trofaste medsøstre gjennom en menneskealder, nemlig ærv. Søster Dafrosa, som tre dager forut kan notere seg for 50 års jubileum. Etter å ha vært en årrekke i København, likesom forøvrig Moder Cosmasia, kom hun hit til landet 1921. Bortsett fra at hun i årene 1948—53 var ved hospitalet i Trondheim, har sr. Dafrosa øvet sin gjerning i privatsykepleien med bopel i hovedstaden, og siden i fjor i Lillestrøm.

Til de to avholdte og høyt fortjente St. Elisabethsøstre, som sammen feirer sine jubileer den 29. i Provinsialhuset i Urtegaten 31, Oslo, sender vi alle gode tanker og ønsker på hedersdagen deres!

ihk.

Hva kan jeg spise eller drikke før kommunionen ?

	Under hvilke omstendigheter ?	Tidsbegrensning ?	Skriftefarens samtykke ?
Vann.	Alltid tillatt. Også kokt eller varmt vann.	Ingen.	Ikke nødvendig.
Andre (alkoholfrie) drikker.	A. Alvorlig ulempe: a) strengt arbeide før messen. b) sen kommunion. c) lang vei til kirken. B. Ved aftenmesser.	Inntil 1 time før kommunionen.	KREVES, men bare én gang under samme omstendigheter.
Fast føde.	Ved morgenmesser.	Faste etter midnatt.	Dispensasjon fordras av høyere myndighet.
Fast føde.	Ved aftenmesser.	Inntil 3 timer før kommunionen.	Ikke nødvendig.
Medisin, fast eller flytende.	Under sykdom selv om ikke sengeliggende.	Ingen.	KREVES, men bare én gang under samme sykdomsperiode.

Klipp ut og legg den i din messebok !

Søndag 24. oktober feires som Kirkens misjons-søndag. Vi minner om at kirkekollekten på denne dag går til arbeidet for troens utbredelse.

Chesterton's «Father Brown» på det hvite lerret

Hvem kjenner ikke G. K. Chesterton's snurrige detektivfortellinger med Father Brown, presten og amatør-detektiven, som den besnærende sentralfigur? Hvem har da ikke vridd seg i latter eller åndet av spenning når denne chestertonske kreasjonen tumlet som verst eller var kommet forbyteren på sporet etter tankebaner som bare syntes ham gitt å kunne pønske ut? Spenningen og forventningen blir ikke mindre når en så begir seg til Kinopaleet (Oslo) for å møte «Detektiv-presten» på det hvite lerret. Men det må sies at en leser av Father Browns meritter ikke kan føle seg tilfreds med det denne forestillingen gir. Her mangler den frodigheten som dikteren ga sin helt, den logisk dokumenterte underfundigheten i avsløringsmetodene hans og de halsbrekkende situasjoner han hvirvlet seg inn i før han omsider hadde forbyteren i sitt hvite nett. Vel er det sjelen og ikke tyveskatten som Chesterton's detektivprest er på jakt etter, men i filmen blir dette altfor ensidig lagt for dagen. Mens Chesterton's Father Brown bolttrer seg uimotståelig i en ekte lidenskap for det spennende, spiller Alec Guinness ham som den altfor lune og altfor underfundige, så tilskueren ikke alltid rekker å komme med. Også selve handlingen i filmen er blitt tynn. Men bevares, det er nok igjen til at en morer seg over situasjonene og gleder seg over visdommen i Father Browns replikker og utlegninger.

ihk.

God amerikansk «Jesuitterfilm»

Charles Boyer som pater Marc Arnoux.

«Det store under» heter en fengslende film som står som neste program på Carl Johan Teatret i Oslo, der vil man få se den store karakterskuespilleren Charles Boyer i en hovedrolle utenom det vanlige. Forfatteren Emmet Lavery har henlagt handlingen i «The First Legion» som er filmens originaltittel, til et Jesuitterkloster i Alpene og her finner vi Boyer som pater Marc Arnoux. Sammen med, eller kanskje i kamp mot stedets læge, dr. Morell (Lyle Bettger) forsøker pater Arnoux å finne fram til sann-

heten i en episode som villige journalister har spredd verden over som det store under i vårt århundre. Kan det være noe medisinsk forklaring på at en mann som har ligget lammet i flere år, plutselig reiser seg opp og går? Best som denne konflikten mellom legen og presten — mellom vitenskapen og troen, går mot sin løsning inntreffer det, nettopp som et resultat av troen på underet, en annen tildragelse. Og denne gang finnes det ingen rimelig forklaring. Legevitenskapen har dømt unge Terry (spilt av Barbara Rush) livsvarig til rullestolen etter et rideuhell. Hvorledes kan det så hende at nettopp hun

greier å trå noen famlende skritt kort tid etter at hun har hørt om underet?

Filmene søker ikke å gi noen forklaring. Det overlates til publikum selv å reflektere over hvor grensene går. Det er en vel avbalansert film, fri for sentimentalitet. Undertegnede fikk se den prøvekjørt for henved et år siden og minnes at fotograferingen var ypperlig og handlingen uten døpunkter. En kan naturligvis ikke vente å få et genuint jesuittermiljø gjengitt i noe så konsentrert som en kinoforestilling, men så overfladisk det enn må virke på en innvidd, så er dette amerikanske produkt absolutt severdig for alminnelige, sunne mennesker. Men for våre travle jesuitthetsere er filmen av ingensomhelst interesse: Den har ingen giftmord å by på, ingen nevneverdig struping av samvittighetene, knapt nok noe som utløser skadefro, mistro og deslike noble følelser.

ihk.

LITTERATUR

Middelalderske norske messeordninger.

Det er ikke stort vi har igjen av kildeskrifter til Kirkens historie i Norge i middelalderen; det er nå engang så at under dansketiden var fogedregnskaper viktigere enn latinske og oldnorske manuskripter, og ettersom pergament var et kostbart materiale, så gikk det som det gikk. Og det vi ennå eier, er vanskelig tilgjengelig, de trykte utgaver er få, og lite er tatt opp til kritisk studium. En del er nok blitt behandlet, men vesentlig slikt som angikk Kirkens forhold til staten. Kirkens indre liv, folkets liv i Kirken, er ennå på mange vis et utforsket ingemannsland.

Derfor må vi være takknemlige når noen en sjelden gang tar seg tid til å grave frem en ny sten og sette den på plass i den gamle bygning. Under arbeidet med en artikkel om gudstjenestelivet i Nidaros domkirke, til festskriftet til 800-årsjubileet (et festskrift som ennå i skrivende stund ikke har sett dagens lys, ett år etter jubileet), kom universitetsstipendiat Helge Fæhn til å beskjeftige seg nærmere med de middelalderske norske messeordninger, altså messens faste deler. Det ble til en studie som nå er utgitt av Vitenskapsakademiet i Oslo¹, samtidig med at hans arbeide foranlediget utgivelsen av et av avdøde professor Oluf Kolsruds etterlatte manuskripter. Det dreier seg om en rekke oldnorske forklaringer av liturgien og spesielt av messen².

Vi har i begge tilfelle å gjøre med rent vitenskapelige arbeider som ikke uten videre har interesse for menigmann. De er først og fremst interessante ved de perspektiver de åpner.

Kolsruds «Messuskyringar» er et viktig bidrag til vår kunnskap om middelalderens forståelse av liturgien. Det er klart at det i dag kan være delte meninger om verdien av den allegoriserende tolkning av messen som var middelalderen egen. Sansen for helheten var uten tvil for en stor del gått tapt. Den middelalderske messesforklaring dveler ved detaljene; hver minste ting skal ha en selvstendig betydning, løsrevet fra selve messens handling. Det var kanskje en god måte å lære katekisme på, men samtidig hadde en slik oppfatning av gudstjenesten også sine mindre heldige aspekter. Blant annet må et fenomen som den sjeldne kommunion, vanlig i middelalderen, sees i sammenheng dermed. Noe av det beste i den middelalderske allegorisering finner vi nok i et stykke som homilien på kirkevielsesfesten, en av de store høytider i det middelalderske liturgiske år. (Denne homilien, kjent

fra «Gammelnorsk homilieboek» er også tatt med i Kolsruds utgave.) Her gis det en allegorisk-mystisk tolkning av hver enkelt del av kirkehuset. Tross sin detaljrikdom, som kunne få hvilken som helst moderne kirkegjenger til å gjespe, eier den en løftning og en inderlighet som innlemmer den i vår litteraturskatt, samtidig som den vitner om at en dyp evangelisk inspirasjon ikke var fremmed for vår katolske middelalder.

Mens Kolsruds «Messuskyringar» er norske adaptasjoner av utenlandske forelegg, og kanskje ikke gir et helt reelt bilde av kirkelivet slik det arter seg i Norge, er vi med Fæhns «Messeordninger» over på sikker grunn. De fire messeordninger som her er behandlet, er hentet fra messebøker eller utdrag av messebøker benyttet av den norske geistlighet. Som kjent er vår nåværende romerske messe ferdig utformet i tidlig middelalder; men helt fram til det 16. århundre vedble det å bestå diverse ulikheter i detaljen. Således også i Norge. Vi fikk vår kristendom fra det engelsk-normanniske kulturområde; så er det heller ikke uventet at vi også fikk vår første liturgi derfra. Men andre messeordninger røber andre innflytelser: Frankrike, Roma. Foreløbig er det knapt råd å gjøre seg opp en mening om utviklingsgangen; av de foreliggende ordines missae er det også bare Missale Nidrosiense vi kan stedfeste. Faktisk har vel ingen av disse messeordningene en eneste original detalj; det var heller ikke å vente. De er trofaste speilbilder av de forskjellige kulturelle innflytelser vårt land undergikk i middelalderen. Forsåvidt kan man spørre etter berettigelsen av et slikt arbeide som Fæhns: Rundt i Europa liger det hundrer av minst like interessante lituriske manuskripter og venter på bearbeidelse. — Likevel kan man si at denne utgaven — med dens verdifulle, meget samvittighetsfullt utførte kommentar, som fortjener all honnør — utfyller en viktig oppgave. Den er med til å kaste lys over et praktisk talt utforsket område av norsk åndshistorie. Den vil hjelpe oss til å kjenne Kirkens vilkår i norsk middelalder. Fæhns arbeid må bli fulgt av flere for at vi skal få det fulle utbytte av det; isolert blir dets verdi temmelig relativt; som ledd i en sammenheng kan det få stor betydning. La oss håpe at Fæhn får anledning til å fortsette sine undersøkelser, og at forskere på beslektede områder blir oppmerksomme på emnet. Det er ikke materialet som mangler — ennå.

Erik Gunnes.

1) Fire norske messordninger fra middelalderen. Utgitt med innledning og analyse av Helge Fæhn. Med 4 tekstillustrasjoner. Skrifter utgitt av Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo. II. Hist.-Filos. Klasse, 1952 No. 5. I kommisjon hos Jacob Dybwad, Oslo, 1953.

2) Messuskyringar. Liturgisk symbolik frå den norsk-islandske kyrkja i millomalderen. Utgjevne for Kjeldeskriftfondet ved Oluf Kolsrud. Fyrste hefte; Oslo 1952. I hovudkommisjon hjå Jacob Dybwad. — En kortfattet innledning til denne er gitt av Fæhn i Norsk Teologisk Tidsskrift, 1953, s. 51—58.

— St. Olav —
bladet som diskuteres,
bladet som interesser
alle.

Tanker omkring en bok.

Jon Johnson: Kulturstafetten. Seksualitet og skaperkraft. 98. s. Land og Kirke.

«Kulturstafetten» er en bok i rette tid. Pastor Jon Johnson behandler det meget alvorlige og sørgelige forfall av seksualmoralen i vårt samfunn. Det er å ønske at denne lille boken virkelig blir lest i vide kretser. Dessverre vil den nok ikke fullt ut oppnå det tilsiktede, for den er ensidig, ufullstendig og til dels misvisende. Således mangler f. eks. helt hva Den katolske kirke har gjort i alle disse 1900 år og fremdeles gjør nettopp for å høyne moralen, ikke minst ved å verne om ekteskapets renhet, uoppløselighet og hellighet. Moderkirken har nemlig alltid hevdet at ekteskapet er innstiftet av Gud og av Kristus blitt høynet til et sakrament. (Se Efes. 5, 22—33.) Ekteskapet er følgelig en hellig handling som gir ektefellene nåde til å være tro mot hinannen og til å møte vanskeligheter, prøvelser og motgang, såfremt de har den gode vilje og lar Gud velsigne deres pakt. Ektefellene skal se på sin forening som på foreningen mellom Kristus og Kirken, en nåderik forening, der menneskene blir løftet opp på et høyere plan og virkelig blir Guds medarbeidere: for Gud skaper sjelen ved hver eneste unnfangelse.

Forfatteren peker på at en av grunnene til det moralske forfall og dermed også til avkristningen av vårt folk, var at ved innførelsen av reformasjonen ble mannen, som ektefelle og far, tillagt all rett og makt, slik at kvinnen og barna så å si ble rettsløse. Han skriver side 71: «I det kristne Vest-Europa etter reformasjonen ble også den gifte kvinnes stilling helt rettsløs, fordi det ble lagt mer vekt på Paulus' ord om at kvinnen skal være sin mann underdanig, enn på Herrens ord om at de to skal være ett kjød. Derfor kaller Unwin dette monogami for det absolutte paulinske monogami.» Dette er en av de mange og skjebnesvangre misforståelser som reformasjonen har gjort seg skyldig i, og som man endelig litt etter litt innrømmer. Men kan man gjøre skaden god igjen? Det er jo likefremt forferdelig å tenke på at reformasjonen i vesentlig grad er medskyldig i forfallet og avkristningen! For når den nyere tid gjorde opprør mot det som man mente var et kristent (paulinsk) ekteskap, men i virkeligheten var hedensk tyranni og undertrykkelse, ble det til et opprør mot selve kristendommen: man avskaffet budene, latterliggjorde begrepene synd, nåde og dyd, og ga seg over i løssluppenhet.

Jon Johnson tar feil når han sier, side 71: «Historien viser oss at hittil har det absolutte monogami alltid vært knyttet sammen med undertrykkelse av kvinner og barn.» Hos Moderkirken har mannstyraniet i ekteskapet alltid vært i strid med dens lære. I den katolske verden har det derfor ikke vært nødvendig med noen såkalt frigjøring av kvinnen, fordi hun som sådan aldri er blitt undertrykket. Dette kan man bl. a. overbevise seg om ved å betrakte Den katolske kirkes praksis i det sakramentale liv, hvor alle mennesker er like og har sin verdi overfor Gud. F. eks. i botens sakrament (skriftemålet) kneler alle ned som barn og må erkjenne sin skyld og sin synd, og angre dette overfor Gud, og gjøre rett for seg overfor sin neste, både menn, kvinner og barn. Det er ikke vanskelig å forstå at her kommer selve Kirken de undertrykte til hjelp hvis husfaren skulle misbruke sin rett. Disse uheldige instinkter, som noen hver av oss bærer på, har altså reformasjonen fremmet og Moderkirken hindret. Også når det gjelder en virkningsfull oppdragelse av barn og ungdom, er skriftemålet uunnværlig,

for her ser de at de samme bud og lover også gjelder for de voksne. På denne måten lærer de fra barnsben av oppriktig kjærlighet til Gud og frykt for å gjøre Ham imot, praktisert av sine egne foreldre. De ser at deres egne foreldre er som barn overfor Gud. Det er noe som virkelig «smitter» over på barna og ungdommen. (Jfr. s. 84—85.) At skriftemålet således også er et mektig middel til å fremme og styrke kristendommens sak, burde enhver kunne innse ved nærmere ettertanke.

En annen ting som til fulle viser at kvinnene ikke er blitt undertrykket i den katolske verden, er den plass som de har hatt i Kirkens egen liv. Vi nevner eksempelvis den mulighet kvinnene har fått og den strålende innsats de har gjort gjennom klosterlivet, hvor de har utfoldet seg som dyktige administratorer, tenkere og mystikere på like linje med de beste menn. De har dannet egne samfunn, og har også kunne gripe fordelaktig inn i samtidens samfunnsliv.

Et fromt ønske til slutt: Når kommer den tiden da protestantiske kristne kan innrømme det gode i katolsk kristendom, og åpent vedgå dette offentlig uten å måtte skjule til antikatske kretser, og så av frykt fortie dette? Flere ganger har vi fått dette beklemmende inntrykk. Her gjelder det å føre menneskene tilbake til Troen og nåden og samfunnet med Gud gjennom sakramentene, og til å overholde budene. Dette arbeidet burde være felles for oss alle!

Lars Paul Messel.

Den fortapte sønn i vår tid.

Matthias Laros: «Die drei verlorenen Söhne — und wir heute». 1951, 126 s., Verlag Josef Knecht, Frankfurt.

Få fortellinger fra den Hellige Skrift har grepet menneskehjertene som lignelsen om den fortapte sønn. Slektledd etter slektledd har funnet trøst og kraft i denne lignelse, som er gjennomtrengt av tanken om Guds uendelige miskunn. Evighetsbudskapet i denne lignelsen gjør den stadig aktuell. Den har like mange sannheter å gi oss nåtidsmennesker som den ga Jesu egne tilhørere.

Vi har i vår egen tid opplevet mennesket i hele dets virkelighet, med hele dets fortapelse. Vår slekt har utallige fortapte sønner som Guds miskunn stadig kaller på. Vi kan derfor lese denne gripende lignelsen med nye øyne og med åpent hjerte og ta lærdom av den. Vi har den samme fortapte sønn som lignelsen omtaler — han som ville leve livet utenfor hjemmets trange vegger — han som kastet seg ut i ødselhet, som aldri syntes å bli mett på nytelser, men som til slutt lærte av sine bitre erfaringer og vendte hjem. Vi har også de fortapte sjeler, som i steil selvrettferdighet ikke vil ta imot sin angrende bror og som ser ned på ham som en gang har kastet bort sine talenter. Disse menneskene lukker kjærligheten ute og bærer fortapelsen i sine hjarter. I våre dager har vi imidlertid også en tredje type på den fortapte sønn — han som har forlatt faderhuset og ikke vil hjem, som i fortapelsen forherder sitt hjerte. Denne tredje fortapte sønn er forevige i nyere litteratur (Nietzsche og André Gide) — det autonome menneske som ikke vil se noen Gud og ikke lyde andre lover enn dem det gir seg selv.

«Die drei verlorenen Söhne und wir heute» er en sjelden interessant bok, som med sin aktualisering av Jesu lære gir et manende opprop til aktiv kristendom. I et innledningskapitel gir forfatteren også et lærerikt utsyn over lignelsens historiske bakgrunn.

Helge Røstad.

«Catholica» — «Credo»

Våre to nordiske tidsskrift, «Catholica» og «Credo», leverer fortsatt stoff av største interesse, med lødige artikler om nordiske problemer og instruktive redegjørelser om begivenheter fra den store verden.

Atombombeeksperimentene i Ishavet og Stillehavet har forlenget skaket opp mennesker i alle verdensdeler, og «atomdøden» til den vergeløse japanske fisker har ytterligere styrket avskyen for de uhyggelige atomvåpen. CATHOLICA gjengir i nr. 2 for 1954 en del av *pavens påsketale*, som var viet aktuelle livsproblemer. Paven dvelte her bl. a. ved de konkrete farer ved anvendelsen av og eksperimentene med atomvåpen, og han påviste også hvilke farer ved anvendelsen av og eksperimentene med atomvåpen, og han påviste også hvilke store farer som disse nye våpen innebærer for hele menneskeheten. «Vi for vår del vil utrettelig arbeide for å tilveiebringe et effektivt forbud mot og bannlysning av atomer, biologisk og kjemisk krigføring, ved hjelp av internasjonale traktater, og alltid under hensyn til prinsippet om legitimt selvforsvar.»

I samme nummer er *bibeloversettelsen til pastor Schindler* gjort til gjenstand for inngående debatt. Redaktør Bølling står for kritikken av språket. Hans «kritikk» munner ut i en takk til oversetteren for hans livgivende og rene språk, og for hans enestående evne til å gjøre gamle ting nye. «Og man ser, at det er det gamle, det velkendte, det uforglemmelige Land, men man ser ogsaa at mangt og meget kommer til at ligge i nyt Lys, under nye Betoninger, i nye Nuancer.» Pater Küperfle gjør noen kritiske bemerkninger til bibeloversettelsen, ut fra filologisk, historisk og teologisk standpunkt. — «*Protestantisk seksualdebatt er håbløs*» heter en fornøylig og høyst leseverdig artikkel som den protestantiske prest Poul Ulsdal har skrevet. Han påviser her hvor inkonsekvent og uholdbar den protestantiske seksualmoral egentlig er. Ammunisjonen til hans store blinkskudd har han for en vesentlig del hentet i Sigrid Undsets velfylte arsenal. — Vagn Lundgaard Simonsen har levert en interessant artikkel om *Maritain's oppfatning av kunsten*, med en kort gjennomgåelse av boken «Creative intuition in art and poetry».

Catholicas tredje nummer for året åpnes med et foredrag som rektor Georg Heggum, S. J. holdt på det danske Nationalmuseum i februar i år. Han har her gjort nye rede for «*Katholicismen i Danmark indtil Reformationen*». — Finn Halvorsen presenterer «*en norsk katolsk dikter for Sigrid Undset*», nemlig Thomas Krag. Han peker her på gedigne katolske tanker hos denne forfatter, som hele sitt liv sto «utenfor murene. Halvorsen trekker opp hovedlinjene i Krag's forfatterskap, som mange sikkert vil søke fram til etter denne interessante gjennomgåelse. Og det er da også helt i tråd med intensjonene hos artiklens forfatter som fremhever at Thomas Krag fortjener en renessanse. — Arne Hall Jensen meddeler sterke inntrykk fra *en reise til Det hellige land*. I den stillferdige skildring knyttes gamle og nye tråder, og mange passasjer fra det Nye Testaments historie blir levende i denne reisekronikk.

CREDO åpner sitt 2. nummer med enkelte betraktninger omkring *pater Padrosas frafall*, som er blitt slått så stort opp i Norden. Til en aktuell debatt om de «*psykisk sjuka*» er det gjort noen randbemerkninger om Jesu lære og Kirkens praksis på dette område. Man har tatt med en uttalelse av Sigrid Undset om at det nettopp er Kirken som med særskilt ømhet har tatt hånd om de sinnslidende

og hevet deres menneskeverd. — Som kjent er 1954 blitt proklamert som et mariansk år, for intensivering av den personlige fromhet. I den anledning har pater Köster, S.J. tatt opp det prinsipielle spørsmål: «Varför vörddas Maria?» Pateren konkluderer med at i og med at Kirken beskjefter meg med mariologi, beskjefter den seg også med kristologi og antropologi. Men det gjør ikke Kirken som en skolemester, som innprenter sine elever tørre begreper. Den leder dem hen til en livgivende skikkelse. Sven Stolpe har levert en sterkt polemisk artikkel: «Kejsarens nya kläder», hvor han dukker forfatterinnen til en bok med nevnte tittel. Han avdekker det ene svake punkt etter det annet i Kathleen Notts bok, som skal være et «vitenskapelig angrep på ufornuften, representert ved skolastikken og nythomismen.» — Pater Hornung har skrevet et meget lærerikt essay om «Blaise Pascal och hans tid», og dr. Robert Braun gir en klar analyse av Lagerkvists «Aftonland». Artikkelen «Jeronimo Nadal S. J.» gir interessante riss fra jesuittordenens første tid.

Credos tredje nummer bringer vektige bidrag fra to betydelige katolske diktere, Claudel med «Partage de Midi» og Ida Friederike Görres med et essay om Jeanne d' Arc. Dette essay er et utdrag av forfatterinnens forord til Stolpes bok om Jomfruen fra Orleans. Anna Lenah Elgström har en utmerket artikkel om «Religion och Folkdemokrati», hvor hun trekker fram nyere litteratur om kampen mellom folkedemokratiet og kristendom. Sven Stolpe gjør leserne kjent med en ny katolsk dikter i Sverige, Östen Sjöstrand, som nettopp har sendt ut en diktsamling «Dikter mellan midnatt och gryning». «Den år», sier Stolpe, «det första mogna katolska konstverket i vår litteratur sedan Brynolfus av Skara.» — Rubrikken «Katolska perspektiv» er som vanlig rik på opplysende smånotiser, f. eks. «Den kristne och kommunismen» og 300 års jubileet for dronning Kristinas abdikasjon. Det bør også nevnes at Katolska perspektiv i årets annet nummer hadde en meget god notis om Jesuittparagrafen i Norges grunnlov.

H. R.

Første norske sending over Radio Vaticana

Som kunngjort i sist nummer er det fra inneværende måned ordnet med faste nordiske sendinger over Vatikanets radiostasjon. Den første norske sending kommer onsdag 27. oktober. Ved mikrofonen: Cand. jur. Edvard D. Vogt. Bølgelengdene er som tidligere nevnt samtlige Vatikanets bølgere, men de som erfaringsmessig høres best hos oss er 25.67 m — 11685 kc/s og 31.10 m — 9646 kc/s.

Mangel på ledere i den katolske guttespeidergruppen i Oslo

Speidergruppen i Oslo arbeider stadig tungt på grunn av at det mangler ledere for de unge katolske guttene. Med den store tilveksten av katolske barn blir speiderarbeidet mer og mer viktig, men for å drive dette på en god måte, trenger de aktive lederne i speiderarbeidet hjelp av stadig fler. Det gjelder nå spesielt de yngste deltakerne i speiderarbeidet, ulvungene som de kalles. Det er gutter mellom 8 og 11 år. Møtene holdes en gang hver 14. dag i Foreningslokalet, Akersveien 5, en time hver gang. Meget ekstraarbeid vil det derfor ikke bety for den som vil påta seg oppgaven. Gruppen ønsker i grunnen helst en dame over 21 år, noen grense oppad er det ikke, og det ville på mange måter passe best for en som selv har barn, men også andre interesserte bør melde seg. Det kan skje til sogneprest pater Notenboom, tlf. 68 08 68, som også vil gi nærmere opplysninger.

UTLANDET:

VATIKANET.

Kardinal Borgongini-Duca død.

For kort tid siden avgikk kardinal Francesco Borgongini-Duca ved døden, rammet av hjerteslag. Kardinalen, som ble 70 år gammel, er en av de 24 kirkefyrster som har mottatt purpuren av den nåværende pave. Kardinalen var i en årrekke apostolisk nuntius i Italia.

Etter kardinalens død teller kardinalkollegiet nå 67 medlemmer — det er således 3 ledige plasser i kollegiet. På velunderrettet hold blir det sagt at Pave Pius XII vil kalle sammen til konsistorium for jul og utnevne nye kardinaler. Den nye erkebiskop av Milano samt de to prostatssekretærer Mgr. Montini og Mgr. Tardini ansees som de sterkeste kandidater til kardinalverdigheten.

Bare to kardinaler fra ordensgeistligheten.

Etter kardinal Schusters død teller kardinalkollegiet bare to «ordenskardinaler», nemlig karmelitten Piazza og Tien, som tilhører Kongregasjonen av det guddommelige Ord. Kardinal Schuster var benediktiner, og benediktinerordenen — som etter tradisjonen pleier å ha to representanter i kardinalkollegiet — er nå ikke lenger representert.

Paven taler til Den tredje internasjonale poliomyelittkongress.

Den hellige far mottok i september deltagerne i den tredje internasjonale poliomyelittkongress. Audiensen fant sted i Castel Gandolfo. I sin tale til vitenskapsmennene uttalte paven at vitenskapen ikke må gi opp i forskerarbeidet så lenge man ikke har nådd fram til endegyldige resultater. Legepleien må heller ikke innskrenkes til den rent medisinske pleie. Pasientene må til stadighet inngydes nytt livsmot og nye livsoppgaver. Også på dette område har legene en stor misjon. Den moralske støtte er av like stor betydning som den medisinske helbredelse.

Paven taler til deltakerne i Verdensbefolkningskongressen.

I en tale til deltagerne i verdensbefolkningskongressen i Rom fremhevet paven den store betydning som tilkommer den unge befolkningsvitenskap. Kirken overser ikke problemene i dag, uttalte paven, og den står ikke likegyldig overfor så alvorlige perspektiver. Kirken har alltid inntatt det standpunkt ikke å lukke øynene for nasjonenes problemer — men å se dem like i øynene, ut fra en moralsk og personlig synsvinkel. Paven oppfordret deretter katolikkene til å ta del i befolkningsvitenskapens forskning og anstrengelser. Men vi ønsker at dette må blir gjort i samsvar med den kristne lære og sammen med alle de fornuftsmennesker som har den rette tillit til forsynet og som er seg bevisst de vanskeligheter som opptrer, men som også samtidig er klar over pliktene overfor samfunnet.

AFRIKA.

1600-årsdagen for kirkefaderen Augustins fødsel.

1600-års dagen for den hellige Augustins fødsel er blitt feiret i den algerske havneby Bone, som ligger like i nærheten av ruinene etter det berømte bispesete Hippo. Dekanen for kardinalkollegiet, kardinal Tisserant, presiderte ved festlighetene for den store kirkelærer.

Jordskjelvkatastrofen i Nigeria.

Den hellige Far har overfor erkebiskopen av Algier uttalt sin deltagelse i anledning av jordskjelvkatastrofen i Nigeria og samtidig overrakt en større pengegave til fordeling blant dem som ble rammet ved katastrofen.

KOREA.

Konversjoner.

I løpet av det siste år har det funnet sted 14 449 konversjoner i Sør-Korea.

CANADA

Diplomatisk forbindelse med Den hellige stol i nær fremtid.

Ifølge et forlydende fra Ottawa kan man regne med at det i nær fremtid blir opprettet diplomatiske forbindelser mellom Canada og Den hellige stol. I politiske kretser erklærer man at dette skritt allerede ville vært tatt, om man av diplomatiske grunner ikke hadde vært tvunget til å avvente en forutgående regulær opptagelse av diplomatisk forbindelse mellom Storbritannia og Vatikanet. Storbritannia er riktignok representert ved Den hellige stol gjennom en minister, men Vatikanets representant i London nyter ikke diplomatiske rettigheter. Utnevnelsen av den apostoliske nuntius i Eire, mgr. *Patrick O'Hara*, til apostolisk delegat i Storbritannia menes å være det første skritt til endringen i forbindelsen mellom Den hellige stol og Den britiske krone.

Over en million pilegrimer til Maria-helligdommen i Trois-Rivières.

Over en million pilegrimer deltok i en 10-dagers Maria-kongress som nylig ble holdt i Maria-helligdommen i Trois-Rivières. Det vil si at hver sjettede katolikk i Canada hadde møtt frem på dette valfartssted, hvor de var innkvartert i 12 000 private hjem. Messer ble lest uavbrutt så lenge kongressen varte. Der var reist 50 altere, 175 skriftestoler og en kommunionbenk på 320 meters lengde. 30 lastebiler, smykket med religiøse symboler, deltok i den store prosesjon på avslutningsdagen.

Ungdomsdagen 1954

Kristi Konge-fest søndag 31. oktober i Oslo:

«Dere skal være mine vitner» — (Ap. gj.)

Program.

Kl. 8.30: Ungdomsmesse i St. Olavs kirke.

Kl. 11.00: Levittmesse i St. Olavs kirke.

Kl. 18.00: Kompletorium i St. Dominikus kirke.

Kl. 20.00: Festmøte i Foreningslokalet, Akersv. 5.

Entré kr. 3.00.

All katolsk ungdom er velkommen.

Arr.: Oslo Katolske Ungdomslag.

DE FORENTE STATER.

Jesuitter mot McCarthy.

En gallupundersøkelse i Amerika viser at McCarthy har flere mostandere blant sine trosfeller enn han har tilhengere der. Jesuittene blir ansett som hans argeste motstandere.

ARENDALE		
Grunnl. 1886 THS. LØVOLD Tlf. 1173, 1495 Maling - Tau - Duk - Koster og børster - Skibsrekvisita - Malerverer Engros og en detalj		ER DERES KONTINGENT FORFALLEN?
<i>Joachim Larsen</i> Manufaktur og Utstysforretning Tlf. 1081 - Etabl. 1872		
Adel Ellefsen Aut. Installasjonsforretning Tlf. 1756 - Arendal - Tlf. 1756		ARENDALE MEIERI
ARGUS MARGARINFABRIKK Arendal - Tlf. 2010 MORS MARGARIN - utmerket til smørbrød og all slags matlagning.	SHELL — ARENDAL Tlf. kontor 2013 Anleggstlf. 1848	B. MØRLANDS EFTF. Tlf. 2802 Skotøy og ortopediske innlegg Tilpassing gratis
ARENDALE RAMMEFABRIKK & KUNSTHANDEL Tapetlager	BRØDRENE PETERSEN Skomakerforretning Arendal	BYGGMESTER HANS NILSEN Nettet 362 Arendal
ARENDALE FARVEHANDEL Tlf. 1460 - 1680 Engros - En detalj	ALEX ANDERSEN Alt i kjøtt og pølsevarer Tlf. 1308	WILLIAM E. SØRENSEN Jernvarer og Kjøkkenutstyr Tlf. 1709
HJELM EMANUELSEN A/S Møbelforretning Langbryggen Arendal	VIOLA - BLOMSTER Medlem av N.B.T. Arendal Tlf. 1541	M. A. STIANSEN Herreekvipering - Guttekonfeksjon

Fargefilm om Pave Pius XII.

Fjernsynsdirektøren i erkebispedømmet Washington, P. William Anderson, har tatt opp en fargefilm om pave Pius XII. Erkebiskopen av Washington, Mgr. Patrick O'Boyle vil levere en kopi av denne film, når han i neste måned reiser til Rom ad limina.

FINNLAND.

Finlands nye minister i Vatikanet.

Finlands nye minister i Vatikanet er nylig blitt mottatt i audiens av pave Pius XII. Det var i 1939 at det ble etablert diplomatisk forbindelse mellom Vatikanet og Finland, som nå har gitt sin representant ministergrad. Ennå er Finland det eneste nordiske land som har diplomatisk forbindelse med Den hellige stol.

FRANKRIKE.

Generalforsamling i «Mission de France».

I dagene 13.—17. september ble det i seminariet Charenton (ved Seine) avholdt generalforsamling for «Mission de France». 280 prester var til stede ved denne generalforsamling, som ble ledet av presidenten for det franske episkopats kommisjon for «Mission de France», kardinal Liénart. Kort før

generalforsamlingen ble satt, hadde en av hjelpebiskopene i Paris ordinert 12 av misjonens seminarister.

Pave Pius XII har som kjent i slutten av august avgjort spørsmålet om arbeiderprestene i Frankrike ved en apostolisk konstitusjon «Omnium ecclesiarum» og gjort ende på krisen omkring arbeidermisjonen.

I en offisiell erklæring til møtet uttalte kardinal Liénart at eksperimenterne og forberedelsene tid nå var over. Mission de France har nå funnet sin plass innenfor Kirkens ramme og kan gå sin gang i trygg sikkerhet. Han formante geistligheten til å vise seg pavens store tillit verdig. Ingen kan tjene Kirken etter eget godtykke. En alvorlig samvittighetsransakelse er derfor på sin plass, for vi vet bare så altfor godt at vårt forhold i bestemte tilfelle har voldt Den hellige far sorg og smerte.

«Mission de France» vil ikke innskrenke sitt arbeid til bare å omfatte geografiske og sosiologiske deler av den avkristnede, den «hedenske verden», men føler ansvar for alle livets områder. Misjonens virke er basert på i fellesskap å øve en sjelesørgergjerning, som foreståes av verdensprester. Den har sin rot i episkopatets ønsker og må foregå i direkte avhengighet av det. Et nært og oppriktig samarbeid med biskopene i de bispedømmer, hvor misjonens prester er anvist arbeid, er en nødvendig forutsetning.

MANDAL		
GERH. CHRISTENSENS SØNNER Manufakturforretning Grunnl. 1759 Mandal	Vi møtes på MANDALS KONDITORI	OLUF LOHNE Jernvarer - Bygningsartikler Rør og Sanitærartikler Mandal
FREDRIKSTAD		
BRYNILDSENS FABRIKKER Drops og Mineralvann	FREDRIKSTAD BYGNINGS- ARTIKKELFORRETNING Byggevarer - Jernvarer Malerverer	«ASTRA», «GLØMMEN» og «FRESKO» Skofabrikker S. Galtung Sætvedt, Fredrikstad
 ALT I GLASS, PORSELEN OG STENTØY 	O: Henriksens Sønner Aut. Rørleggere og Rørhandel Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Tlf. 22 85 - 22 86 <i>Chr. Hannestad</i> BLOMSTERFORRETNING Fredrikstad Tlf. 2336 - 2936	
FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for et- hvert øyemed - Isenkramartikler Elektrisk og Autogensveisning Stanseartikler	HELENE ANDRESEN Kjøtt- og pølsevarer Fredrikstad Tlf. 2031	EDVARDSSEN & NORHEIM A/S Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr Tlf. 1220 - Fredrikstad
		BJØRNULF-FOTO-KINO Alt i foto. Utleie av kulturfilm og filmapparater. Tlf. 1921

Erklæringen — som samtlige franske biskoper står bak — gir for det første uttrykk for at det eksisterer en «hedensk verden» i Frankrike — en verden som ikke er knyttet til bestemte egne i geografisk betydning, men som omfatter visse miljøområdet innenfor det moderne liv. Misjonens prester vil selv leve i de respektive miljøer — som arbeidere blant arbeidere, som bonde blant bønder osv.

Det vil nok ta noen måneder før det nye seminarium i Pontigny kan begynne sitt egentlige arbeid. Seminariet som skal være utdannelsestret for prester innenfor Mission de France, har fått en leder, dr. Jean Morel, som i en årrekke har arbeidet med fransk ungdom av i dag, dels innen motstandsbevegelsen og dels innen speiderbevegelsen.

Chaplin gir Stalins pris til katolikker.

(Paris, 15. oktober.) Charlie Chaplin har skjenket to millioner francs (40 900 kr.) til den katolske kirkens hjelpearbeid for fattige og hjemløse. Pengene var en del av den sum Chaplin fikk som «fredspris» fra de kommunistiske fredsorganisasjonene.

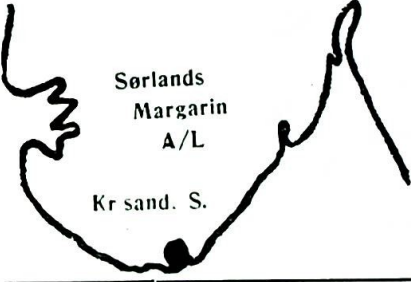
Ved overrekkelsen sa Chaplin at han ikke kunne tenke seg å bruke «disse pengene på en bedre måte enn til hjelp for hjemløse og nødlidende».

Den berømte skuespilleren hadde først nektet enhver form for publicity i forbindelse med overrekkelsen, men han forandret senere standpunkt, og det var fullt av pressefolk og fotografer da Chaplin overrakte pengene på det kjente Crillon hotel i Paris.

JAPAN.

Den japanske statsminister til Paven.

Den japanske statsminister Shigeru Yoshida uttalte for han la ut på sin store Europa-reise at han ville avlegge et besøk i Vatikanet og anmode pave Pius XII om åndelig hjelp til Japan. Kort før avreisen hadde statsministeren en konferanse med den apostoliske nuntius i Japan, erkebiskop Maximilian von Fürstenberg og med diplomater fra de land som statsministeren akter å besøke.

KRISTIANSAND		
<p>ALT I BLOMSTER Dana Blomsterforretning Dr.gt. 53 - Tlf. 1192</p>	<p>TORJUSENS EFTF. OLE MOE Tollbodgt. 2 - Kristiansand S.</p>	
<p>SØRLANDS MARGARIN A/L Kristiansand S.</p> <p>Sørlands Margarin A/L Kr sand. S.</p>	<p>TOR RUUD Aut. Rørleggerforretning Hannevik Terrasse 5 - Kristiansand S.</p>	
<p>Knut Lie & Byens Stabbur TELEFON 2234 KRISTIANSAND S. VIS A VIS NORRES BAKK</p> <p>Fetevareforretning - Salater - En gros og en detalj</p>	<p>A. KRUSE SMITH Entreprenørforretning KRISTIANSAND S</p>	
<p>BIRYING BOKHANDLEN i Sparebankbygningen Kristiansand S.</p>	<p>W. Nørgaard Jensen FRUKT- OG GRØNNSAKEFORRETNING</p>	
<p>BLIKKENSLAGER GÜNTHER Tlf. 2685 Kristiansand S.</p>	<p>Kjøp hos våre annonsører</p>	<p>Telefon 281 Skippergt. 41 EMIL SYVERTSEN Skotøyforretning Eldste forretning i bransjen Etabl. 1870 Kristiansand S.</p>
<p>BYENS beste KAFFE KAFFEMØLLEN Tlf. 1182 - Markensgt. 39 Kristiansand S.</p>	<p>Gjævel Konditori og Kafé</p>	
<p>SIGURD SØRENSEN Begravelsesbyrå Holbergsgt. 15</p>		

Stor fremgang for Kirken.

Den katolske Kirke har hatt sterk fremgang i Japan i de siste tyve år. I 1934 talte Den katolske kirke der neppe 100 000 medlemmer, mens det i dag er innregistrert 199 760 medlemmer. I løpet av 20 år har antallet av katolikker i Japan steget med nesten 100 %. I dette tidsrom er det for øvrig blitt innviet 30 nye kirker.

JUGOSLAVIA

Sjefen for det hemmelige politi dypt skuffet.

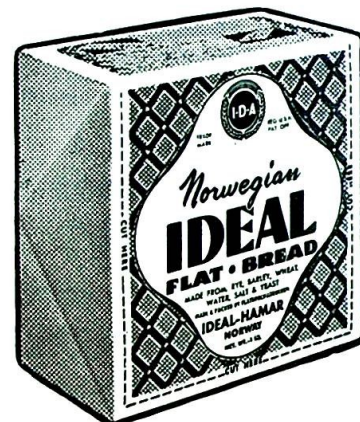
Et hemmelig sirkulære som ble sendt ut av sjefen for Jugoslavias hemmelige politi, *Stefanovic*, til organisasjonens ti års jubileum som ble feiret nylig, er kommet på avveier og havnet i Graz i Østerrike. I sirkulæret lovpriser det hemmelige politis agenter for sitt arbeid for «å lemleste

den katolske kirke og eliminere innflytelsen fra biskopene som er det jugoslaviske folks erkefiender». Men hr. Stefanovic fortsetter:

«Jeg må åpent tilstå at jeg er fryktelig skuffet i mine forventninger. Det er ikke lykket oss å løse det grep Den romersk katolske kirke og Vatikanet har på folkemassene i Slovenia, Kroatia, Istria og Dalmatia. I noen deler av landet nyter en prest høyere prestisje og utøver større innflytelse enn ledende partimedlemmer.»

Sirkulæret oppgir tall som viser at kirkebesøket, jevnført med årene før krigen, er steget med 60 % i Kroatia, med opp til 40 % i Slovenia og med nærmere 30 % i Bosnia. Videre heter det i sirkulæret: «I mange tilfelle i byene i Kroatia og særlig i Zagreb står embets- og statstjenestemenn tidlig opp søndag morgen, noen ganger før klokken 5 for å overvære messen klokken 6 og unngår derved vår kontroll.» I sirkulæret slår politisjefen videre fast det «bedrøve-

OSLO		
Grønlands Elektriske Forretning Aut. Installatør - Grønland 32 Tlf 68 25 60 - 68 47 79 Utfører alt elektrisk arbeide Salg av lampeutstyr, koke- og varmeapparater samt radio	Kjøp hos våre annonsører	H ALLO! Har De ordnet med kontin- genten?
<i>Joh. Weydahl</i> & S Oslo - Centralb. 68 18 07	KAFFE og HERMETIKK engros	

HAMAR

EMIL LIES BOKHANDEL Godt utvalg i bøker og papir HAMAR	NEBB NEBB's HAMAR-AVDELING A/S HAMAR	
KR. MOHN Urmaker - Optiker Hamar	A. BLYSTAD Skotøy og herreutstyr Torvgt. 56 - Hamar Telefon 23 506	A. STEEN 1854 — 1954 HAMAR
KNUTSTAD & HOLEN FISK OG VILT Hamar	M. GRAVD AHL BOK OG PAPIRHANDEL Tlf. 1900 - Hamar	ARNE BORGLUND Bok- og Aksidentstrykkeri Hamar - Tlf. 23 858
J. ARNT JENSEN Rørleggere HAMAR	HAMAR FARVEHANDEL Etablert 1865 Strandgaten - Tlf. 21 015 Hamar	HUGO HOFFSTEN Handelsgartneri og Blomsterforretning Hamar
HAMAR GLASSMAGASIN A/S Telefon 23 056	O. WIIK Herreutstyr - Skotøy Ø. Torv - Hamar	VESTBYENS KOLONIAL Telefon 23 339 - 23 362 HAMAR

lige og foruroligende» faktum at kardinal *Stepinac* i store deler av landet er mer populær enn noen av de politiske lederne. «Så lenge som slovenene og kroatene med slik lidenskap henger ved sin religion og den fremmede(!) katolske kirke, kan Jugoslavia aldri bli en konsolidert stat og kommunismen ikke gjennomsyre Statens organisme.» Medlemmene av det hemmelige politi oppfordres til slutt å fordoble sine anstrengelser. Samtidig kreves en intensifisering av den anti-religiøse propaganda blant ungdommen.

UNGARN.

Biskop død i fangenskap.

Den ungarske biskop Mgr. Zoltan Meszlenyi, som i sin tid foresto bispevigselen av Mgr. Minszenty, avgikk ved døden i januar 1953, i politisk fangenskap. Biskopen ble i juni 1950 arrestert av det kommunistiske politi og har siden vært holdt i fengslig forvaring. Først i august i år fikk hans slektninger underretning om hans død for mer enn halvannet år siden.

STAVANGER		
<p>OLAF L. MÜLLER Sykeartikler Drogeri og Parfymeri Stavanger</p>	<p>TEKNISK BUREAU A/S Tlf. 27 030 Stavanger</p>	<p>J. F. MARNBURG Stavanger</p>
<p>Alt for kirkegårder TH. VAALAND, kirkegårdsforretning Korsgt 46 - Stavanger</p>	<p>STAVANGER LIKKISTEFABRIKK JACOB O. SKRETTING Tlf. 20 433</p>	<p>TH. FORSELL Malermester Stavanger</p>
<p>STAVANGER PLISSEFORRETNING Kjoler Bluser Undertøy</p>	<p>R. ELVIGS GLASSKUNSTINDUSTRI A/S Alt i glass Bygningsglassmester</p>	
<p>F. OHM Snekkerforretning Dører - Vinduer - Trapper Stavanger</p>	<p>JOHAN JOHNSEN & SØNNER Blikk og Kobberslagerforretning Tlf. 23 430</p>	
DRAMMEN		
<p>C. H. PEDERSENS EFTF. Bakeri - Konditori og Kaffe Haugesgt. 3. Tlf. 2863 Drammen</p>	<p>¹/₈ Tyri Fabrikker Drammen TYRILYS leveres i alle størrelser og typer</p>	
<p>Norløffs Jernvarefabrikk Drammen - Tlf. 2085</p>	<p>Bragernes Farvehandel Torvet Drammen Tlf. 2755 - 4058</p>	<p>PT. PEDERSEN & BERG A/S Farvehandel - Kjemikalier Parfymeri. Spør oss. Etabl. 1883 Tlf. 2185 Drammen</p>
<p> ATHØRESEN ETABL. 1883 KOLONIALFORRETNING Tlf. 2659</p>	<p>Gustav Thielemann Pølse- og hermetikkfabrikk DRAMMEN</p>	
<p>GUSTAV BØHM & SØN A/S Bakeri og Konditori Drammen</p>	<p><i>Alltid først med det siste...!</i> Utstyrsvare- og manufaktur, Drammen</p>	

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

Jens J. Andersen
OSLO - CENTRALBORD 68 34 00
Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-POLSEVARER

ORAS

OSLO RØRLEGGEBEDRIFT A/S

SPAR TIL NESTE
FERIE
BEGYNN I DAG!

«K L A R»

Fåes i banker over hele landet

Allslags snekkerarbeid
utføres

REIDAR MYRVOLD

Glagsvei 23, Grefsen

Tlf. 37 57 68

All slags forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S

ASSURANCE BUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

HERMAN H. RITTERS

ESKEFABRIKK

Chr. Kroghsgt. 30, Oslo

Tlf. 42 34 66

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 334370 - Oslo

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell

Brilleoptikk

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

Melitta

KAFFETRAKTER

gir bedre og drøyere kaffe

Riktig formaling sparer kaffe

Føres i ledende kaffe- og
kjøkkenutstørsforretninger

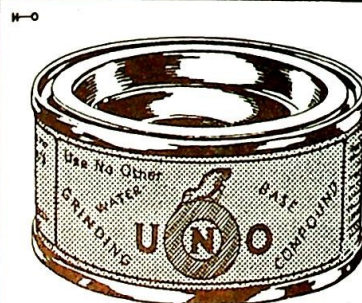
JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo

Telefon 42 99 90

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler